

Sygn. akt V KS 7/20

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

na posiedzeniu w trybie art. 539e § 1 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 27 lutego 2020 r.,
skargi obrońcy oskarżonego **A. G.**,
na wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 27 listopada 2019 r., sygn. akt XVII Ka (...),

postanowił:

- 1. oddalić skargę,**
- 2. obciążyć oskarżonego A. G. kosztami postępowania skargowego,**
- 3. zasądzić od oskarżonego A. G. na rzecz oskarżycielki prywatnej M. U. kwotę 492 zł (czterysta dziewięćdziesiąt dwa) tytułem zwrotu kosztów sporządzenia przez jej pełnomocnika odpowiedzi na skargę.**

UZASADNIENIE

G. został oskarżony o to, że w dniu 7 marca 2016 r. w miejscowości O., gmina Ś., zaatakował pokrzywdzoną, kopiąc ją nogami, uderzając, dusząc i szarpiąc rękoma, w wyniku czego pokrzywdzona doznała uszkodzeń ciała w postaci dwóch krwiaków o wymiarach 4x6 cm w okolicy górnej przedśrodkowej obu goleni, krwiaka przedramienia prawego, dolegliwości bólowych barku prawego, zaczerwienienie skóry lewej górnej części klatki piersiowej, co spowodowało silne dolegliwości bólowe i w efekcie naruszyło czynności narządów jej ciała i rozstrój zdrowia w postaci zespołu stresu pourazowego, co najmniej na okres nie dłuższy niż 7 dni, tj. o przestępstwo z art. 157 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 29 maja 2019 r. Sąd Rejonowy w Ś. w sprawie o sygn. akt II K (...) uniewinnił oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

Orzeczenie to w całości zaskarżył apelacją oskarżyciel prywatny i zarzucił mu naruszenie prawa procesowego mające wpływ na treść zapadłego orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez błędną i dowolną ocenę dowodów, a to uznanie za niewiarygodne zeznań pokrzywdzonej M. U. w części, E. U. w tym samym zakresie, jak również U. U. . Zdaniem skarżącego Sąd niesłusznie dał wiarę zeznaniom E. G. , I. G. oraz M. N. i R. K. . Poza tym, w ocenie skarżącego, Sąd niesłusznie uznał za wiarygodne wyjaśnienia oskarżonego A. G. , a także nieprawidłowo uznał, że opinia biegłego lekarza medycyny sądowej wyklucza przebieg zdarzenia w sposób zgodny z relacją przedstawioną przez świadka U. U.. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Wyrokiem z dnia 27 listopada 2019 r., w sprawie o sygn. akt XVII Ka (...), Sąd Okręgowy w P. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ś..

Skargę na wyrok Sądu odwoławczego wniósł obrońca oskarżonego A. G.. Obrońca zaskarżył ten wyrok w całości na korzyść oskarżonego i zarzucił mu naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie zaskarżonego apelacją wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pomimo iż Sąd II instancji zarzucił Sądowi I instancji nieprzeprowadzenie wyczerpującego postępowania dowodowego, a nadto, pomimo iż ocena materiału dowodowego zebranego w sprawie dokonana przez Sąd II instancji jest niepełna i nie prowadzi do jednoznacznych wniosków, w tym nie rozstrzyga jawiących się na tle zebranego w sprawie materiału dowodowego wątpliwości. W związku z tym zarzutem skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w P. jako sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania oraz o nieobciążanie oskarżonego kosztami niniejszego postępowania i zwrot wniesionej opłaty od skargi.

Pełnomocnik oskarżycielki prywatnej w odpowiedzi na skargę wniósł o jej nieuwzględnienie i zasądzenie na rzecz oskarżycielki prywatnej kosztów

zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wbrew twierdzeniom zawartym w skardze obrońcy oskarżonego, Sąd odwoławczy nie sformułował pozaustawowej przyczyny wydania wyroku kasatoryjnego w postaci ponownej, pełnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego. Z uzasadnienia wyroku Sądu II instancji wynika, że przyczyną wydania wyroku uchylającego wyrok Sądu I instancji i przekazującego temu Sądowi sprawę do ponownego postępowania był wynikający z art. 454 § 1 k.p.k. zakaz wydania wyroku skazującego przez sąd odwoławczy wobec oskarżonego, który został uniewinniony w postępowaniu przed sądem I instancji.

Zgodnie z art. 437 § 2 k.p.k. *in fine* uchylenie przez sąd odwoławczy orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1, art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Tym samym zaistnienie podstaw z art. 454 k.p.k. nie wymaga wystąpienia jednocześnie konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. Jeśli jednak sąd, tak jak w badanej sprawie, stwierdzi zaistnienie podstawy do uchylenia wyroku wynikającej z art. 454 § 1 k.p.k., to konsekwencją tej decyzji procesowej będzie potrzeba przeprowadzenia przez Sąd I instancji ponownego postępowania, w tym dokonania ponownej oceny dowodów.

Rozpoznając wniesioną w niniejszej sprawie apelację, Sąd odwoławczy stwierdził, iż w postępowaniu przed Sądem I instancji doszło do naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów. Analiza dowodów przeprowadzonych przez Sąd I instancji, tj. wyjaśnień oskarżonego, zeznań pokrzywdzonej, funkcjonariuszy policji, świadków oraz opinii biegłej, doprowadziła Sąd odwoławczy do wniosku, że twierdzenie Sądu I instancji jakoby nie można było ustalić, iż obrażenia doznane przez pokrzywdzoną powstały w opisany przez nią sposób, jest dowolne. Sąd wskazał również, jakie dowody w jego ocenie przemawiają za przyjęciem, że zdarzenie opisane przez pokrzywdzoną miało miejsce.

Podkreślić zatem należy, że w badanej sprawie Sąd II instancji stwierdził, iż w związku z oceną zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego możliwe

jest skazanie oskarżonego (zob. uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 20 września 2018, I KZP 10/18, OSNKW 2018, z. 11, poz. 73; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2019 r., IV KS 30/19, LEX nr 2699538). Sąd II instancji nie wskazał zatem, że do takiego wniosku może doprowadzić uzupełnienie postępowania dowodowego poprzez przeprowadzenie określonych dowodów. Przyznać przy tym należy, że w uzasadnieniu wyroku Sąd II instancji wskazał na potrzebę wyczerpującego przeprowadzenia postępowania dowodowego (s. 2 i 5), ale nie oznaczało to potrzeby uzupełnienia postępowania dowodowego poprzez przeprowadzenie dowodu, który mógł przeprowadzić Sąd II instancji. Nadmienione stwierdzenie Sądu odwoławczego stanowiło konsekwencję jego decyzji o wydaniu wyroku kasatoryjnego, a nie przyczynę wydania takiego wyroku.

Zauważyć również należy, że poza zakresem odniesienia Sądu Najwyższego pozostaje stwierdzenie, czy Sąd II instancji dokonał trafnej, czy nietrafnej decyzji co do istnienia podstaw do skazania oskarżonego. *„W postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi od wyroku sądu odwoławczego Sąd Najwyższy nie może (...) oceniać, czy zaistniały merytoryczne podstawy do wydania wyroku zmieniającego - nie jest bowiem władny na podstawie przepisu art. 539a § 1 k.p.k. do oceniania materiału dowodowego przedstawionego w sprawie - rozpoznanie sprawy w tym zakresie należy bowiem do sądów powszechnych.”* (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2018, V KS 15/18, Lex nr 2515959). Kluczowe znaczenie z perspektywy kontroli wydanego przez Sąd II instancji wyroku ma fakt uzasadnienia przez Sąd odwoławczy swojego stanowiska w przedmiocie uchylenia wyroku Sądu I instancji i przekazania mu sprawy do ponownego rozpoznania w związku z art. 454 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.